

Nr 232.

Av Herr **Wedin**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skyndsamt behandling av viss del utav den s. k. skogslagstiftningskommitténs betänkande.

Det måste villigt erkännas, att 1903 års lag om vården av enskildes skogar var ett mycket betydelsefullt steg för ernående av en bättre skogsvård inom landet. Men denna lags förnämsta betydelse ligger dock däri, att den var en början och att från lagstiftarnas sida principen om skogsvårdsplikt för den enskilde vunnit erkännande. Statsmakterna hava därmed också erkänt, att landets skogstillgångar hava karaktären av en nationens tillhörighet, och att det är vår plikt att bevaka kommande generationers rätt till dessa tillgångar oavkortade; tillgångar, vilka äro att anse såsom ett arv och som därför skola av oss förvaltas, men ej förslösas. Men var 1903 års lag blott en början, är det givetvis nödvändigt, att det ej stannar därvid. Vi måste fortsätta och tvingas för landets välfärds skull att gå vidare mot målet som bör vara: uthållig avkastning på enskildes skogar. Vi kunna ej undgå det, såvida ej skogsarvet skall förskingras, sina och smälta ihop. Samma lagar gälla här som för ett kapital. Taga vi utom räntan årligen av kapitalet, minskas detta med logisk nödvändighet och vi glida alldeles säkert utför.

Från alla håll hör man också uttalas och för varje dag med allt större kraft, att nuvarande lag av år 1903 är otillräcklig för att hindra skogsskövling. Denna lag har börjat med grunden, den har bringat ett visst skydd åt marken, där skogen får sin näring och tillväxt, men ej i egentlig mening åt skogsbeståndet, åt den växande skogen. Denna står ännu värnlös mot förskingring och mycken skog hinner nu genom lagens snäva begränsning och uppenbara brister att skövlas. Vad som därvid är synnerligen nedslående är, att ej blott den mera mogna skogen, utan ungdomskogarne i sin bästa växt och kraft, med en hög tillväxt av 8—15 procent ofta undergå den mäst hänsynslösa ödeläggelse. Det är dessa ung-

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 4 saml. 94 häft. (Nr 232.)

skogar, som skulle utgöra reserverna i framtiden, och den närmaste och viktigaste angelägenheten, om ej vårt lands förnämsta inkomstkälla skall utsina, är utan tvivel att bringa skydd åt ungskogen. Det är här, som lagen i första rummet ovillkorligen behöver kompletteras, och det så skyndsamt som möjligt.

Ehuru det knappt torde vara erforderligt att här styrka det trängande behovet eller nödvändigheten att med snaraste bringa skydd åt ungskogen, framtidens kapital, vill jag dock ur högen av de ymnigt flödande uttalandena från olika håll ange några vittnesmål i saken.

Nyligen har av Statistiska centralbyrån med stöd av länsstyrelsernas sista femårsberättelser utarbetats en avhandling angående den enskilda skogsvårdens ståndpunkt i hela vårt land. Därav framgår med en rent av gripande tydlighet, att skogarna mångenstädes inom stora områden äro utsatta för en hänsynslös skövling och att många orter numera förete en rent av tröstlös anblick. Det allmänna omdömet är, att skogen å de större brukena och bolagen visserligen i avseende på ren skogsvård synas, i stort sett, skötas jämförelsevis väl, men att överavverkning därstädes ofta sker samt att skogarne på de mindre gårdarne och hemmanen i allmänhet avverkas planlöst och särskilt under senare tider, genom skogshandlare av alla möjliga slag, rovbyggas i en oroväckande grad. Det bedrövligaste härvid är, att ungskogar av 25—50 år, i sin bästa växtkraft ofta skningslöst härjas.

Skogsvårdsstyrelsernas berättelser tala ock samma gripande språk. Där står visserligen, att intresset för skogsvården, glädjande nog, år för år är i stigande. Vi kunna också finna detta av de vidtagna alltmer omfattande åtgärderna i skogsvårdens syfte. Men på andra sidan av kontot står ock med tydlig skrift, att vinstbegäret allt fortfarande driver till verklig skövling, särskilt av ungskog och halvmogen skog. Egendomshandeln är i våra dagar högt uppdriven. Då gammal eller mogen skog, i stort sett, torde höra till sällsyntheterna, är regeln den, att skogsbestånden på grund av bristande vård vid för tidig ålder bliva oräntabla samt skördas i förtid.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund gjorde sommaren 1912 vid sitt årsmöte det uttalandet, »att den pågående ungskogsskövlingen påkallar skärpta skyddsåtgärder».

Vid möte i Stockholm i december 1911 med rikets skogsvårdsstyrelser enades man om att göra ett uttalande, vari det heter: »att en ungskogslag är behöfvig, beror ju förnämligast därpå, att förekommande ungskogsskövlingar i allmänhet icke utföras av den vanliga hemmansägaren,

utan merendels av de affärsmän, vilkas affärsrörelse vilar på den vinst, som oftast är förenad med inköp av skogshemman, och skyndsamt försäljning av hemmanen, sedan skogen realiserats», varjämte avgavs ett allmänt uttalande till förmån för de framkomna önskemålen på skogslagstiftningens område, som åsyfta ett effektivt skydd mot rovhuggning av ungskog.

Ja, exempel ur skilda läger kunde framdragas snart sagt i oändlighet, vilka oemotsägligt mana oss att skyndsammast söka vidtaga sådana åtgärder, som bättre än nuvarande lag förmår, kunna stävja skövling av de yngre, växliga skogsbestånden.

Med beaktande av frågans stora vikt anhöll 1910 års Riksdag hos Kungl. Maj:t om utredning om och på vad sätt ändring och tillägg i 1903 års lagstiftning angående vård av enskildes skogar må kunna åvägbringas i ändamål att förekomma uppenbar skövling av ungskog och den 16 juni 1911 tillsatte regeringen den s. k. skogslagstiftningskommittén för utredning av vissa i statsrådsprotokollet för nämnda dag närmare angivna skogslagstiftningsfrågor.

Med den omfattning, det kommittén lämnade uppdraget erhållit, torde dess arbeten ej hinna slutföras förrän tidigast 1914, och innan det eventuella kommittébetänkandet torde hinna föranleda någon proposition till riksdagen och vederbörande myndigheter hunnit yttra sig över dess beslut (förutsatt att något positivt resultat vinnes) torde ytterligare ett eller ett par år ha förrunnit.

Då denna fråga emellertid är av så utomordentligt vital betydelse för landet, och stora ekonomiska värden, sådana förhållandena nu äro gestaltade, årligen gå förlorade, är här onekligen den allra största skyndsamt av nöden, och vad som skall göras, bör göras *med allra snaraste*.

Det är med hänsyn härtill jag tillåter mig hemställa,

att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att den del av den s. k. skogslagstiftningskommitténs blivande betänkande, som berör ungskogens skyddande, och vilken del redan bör vara i det närmaste slutbehandlad, måtte utbrytas ur betänkandet för att snarast möjligt läggas till grund för en framställning till Riksdagen.

Stockholm den 4 februari 1913.

A. J. Wedin.